

Els De Smet, Crion

KREDIETMANAGEMENT

Laattijdige betalingen zetten een rem op de groei van ondernemingen

Dat bedrijven niet steeds tijdig betalen, is een gekend fenomeen. Waarom ze dat doen? Diverse onderzoeken vermelden steeds dezelfde redenen: op de eerste plaats komen financiële problemen, gevolgd door opzettelijk te laat betalen, administratieve oorzaken bij de debiteur en betwistingen. De resultaten van een recent gevoerd onderzoek naar 'hoeveel te laat' betaald wordt, lichten we hieronder toe, om vervolgens dieper in te gaan op de gevolgen ervan.

Op gebied van contractueel afgesproken betalingstermijnen bevindt België zich in de middenmoot van de onderzochte groep. Het land dat deze afgesproken betalingstermijn ook in praktijk zo dicht mogelijk benadert, is Finland met een gemiddelde vertraging van 6 dagen.

Op gebied van laattijdige betalingen gaat België met een gemiddelde vertraging van 17 dagen enkel het Verenigd Koninkrijk, Italië en Portugal vooraf. Nederland kan met een 2de plaats op gebied van contractueel afgesproken termijnen en een 4de plaats op gebied van vertragingen, een veel beter palmares voorleggen.

Dit onderzoek werd eveneens gevoerd in 6 van de op 1 mei nieuw toegetreden lidstaten: Estland, Letland, Hongarije, Tsjechië, Polen en Litouwen. In vergelijking met de (oude) lidstaten, zien we zeker geen langere contractuele betalingstermijnen, integendeel. Er is echter opnieuw sprake van een vertraging, vergelijkbaar met deze van de lidstaten uit figuur 1.

Dat dit niet zonder gevolgen blijft voor individuele ondernemingen, illustreren we aan de hand van een voorbeeld. Wat niet zonder gevolgen blijft voor individuele ondernemingen vertaalt zich onvermijdelijk in een groter effect voor een totale economie ...

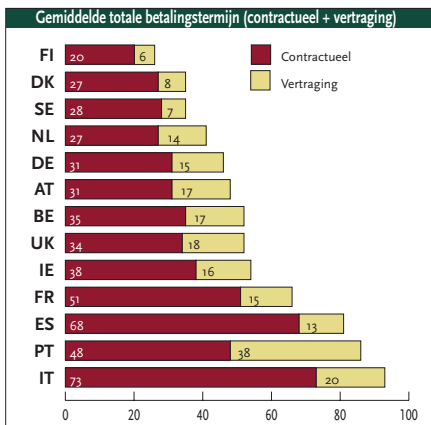
Impact laattijdige betalingen voor een individuele 'gemiddelde' Belgische onderneming

Volgens de studie bedraagt de gemiddelde afgesproken betalingstermijn in België 35 dagen. Er wordt in België echter gemiddeld met een vertraging van 17 dagen betaald, wat de totale betalingstermijn op 52 dagen brengt.

Als we uitgaan van een Belgische onderneming waarop dit gemiddeld Belgisch betalingsgedrag van toepassing is, kunnen we berekenen wat de gevolgen hiervan zijn.

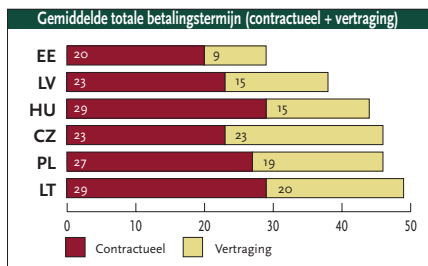
Laattijdige betalingen van klanten doen de financieringsbehoefte van een onderneming toenemen. Deze financieringsbehoefte kan op diverse manieren ingevuld worden met een bijhorende kostprijs. Deze kostprijs laten we hier even buiten beschouwing. We gaan immers uit van het geval dat de financiering die een onderneming kan vinden voor deze achterstallige vorderingen begrensd is.

Voorbeeld: Belgische onderneming met een jaaromzet van 15 miljoen euro
Indien de contractuele betalingstermijn die onze onderneming afspreekt met haar klan-

Bron: Payment Index, Intrum Justitia, spring 2004

SAMENGEVAT
In België wordt bovenop de gemiddelde afgesproken betalingstermijn van 35 dagen met nog eens 17 dagen vertraging betaald. We berekenen in dit artikel wat het effect daarvan is op de groei van uw onderneming.

Bron: Payment Index, Intrum Justitia, spring 2004

Nieuwe abonnementsformules voor TIJD-Archief. Op uw maat.

Van een week toegang tot een licentie voor het hele bedrijf.
Surf naar www.tijd.be/archief

Alles wat in De TIJD verschenen is, via het Net in geen tijd op uw scherm

TAC20040827

IMPACT VOOR DE TOTALE (NEDERLANDSE) ECONOMIE

De globale impact van laattijdige betalingen op macro economisch vlak, illustreren we op basis van cijfers van een Nederlandse studie die ervan uitgaat dat de economische gevolgen van laattijdige betalingen zich in hoofdzaak op 3 manieren uiten. Er is het effect van bedrijven die failliet gaan ten gevolge van wanbetalingen van hun debiteuren. Dit zou het geval zijn voor ongeveer een vijfde van alle faillissementen.

Daarnaast is er het effect van ondernemingen die geremd zijn in hun groei aangezien ze onvoldoende financiering vinden (zie voorbeeld Belgische onderneming). Ten derde heeft een slechte betalingsmoraliteit een impact op de productiviteit van ondernemingen: tijd en energie besteed aan debiteurenbeheer, hadden bij het ontbreken van de noodzaak aan debiteurenbeheer kunnen aangewend worden voor de ontwikkeling van bedrijven.

De globale jaarlijkse impact van deze 3 effecten samen wordt hier becijferd op ongeveer 1 miljard ff gemiste groei en een gemiste werkgelegenheid van meer dan 20.000 banen.

SCHADE VAN TE LAAT BETALEN VOOR DE NEDERLANDSE ECONOMIE:

	Gemiste economische groei (mln. EUR)	Gemiste werkgelegenheid (in personen)
Faillissementen	550	10.000
Verloren groeikansen door kredietlimieten	630	11.500
Extra kosten debiteurenbeheer	100	1.700
TOTAAL	1.280	23.200

Bron: Nyfer, Sneller betalen, dat loont, juni 2004

De eerder gemaakte vergelijking in betalingsgedrag tussen diverse Europese landen, doet vermoeden dat een gelijkaardige oefening voor de Belgische economie in verhouding zo mogelijk tot nog scherpere conclusies zou leiden gezien het verschil in betalingsgedrag tussen België en Nederland.

Beleidsmaatregelen om een positieve betalingsmoraliteit te ondersteunen, verdienen dan ook de nodige aandacht. Daarnaast is uiteraard ook een rol weggelegd voor elke individuele ondernemer: het uitbouwen van een goed kredietmanagement is geen overbodige luxe!

ten op het gemiddelde Belgische niveau van 35 dagen ligt, heeft de onderneming in theorie ongeveer 1,4 miljoen euro aan handelsvorderingen:

15 miljoen euro * 35 dagen (contractueel) / 365 dagen.

In de praktijk zullen we in deze onderneming echter voor 2,1 miljoen aan handelsvorderingen aantreffen:

15 miljoen euro * 52 dagen (= 35 dagen contractueel + 17 dagen vertraging) / 365 dagen.

Voor dit verschil van 0,7 miljoen euro dient het bedrijf op zoek te gaan naar bijkomende financieringsmiddelen. Indien geen bijkomende financiering wordt gevonden, kan de onderneming zich genoodzaakt zien over te gaan tot de drastische maatregel van het beperken van de productie / verkopen. Als

het maximaal bedrag dat voor deze onderneming kan vastzitten in handelsvorderingen 1,4 miljoen € bedraagt en alle klanten gemiddeld betalen op een totale termijn van 52 dagen, dan dient deze onderneming haar productie te beperken tot:

1,4 miljoen euro / 52 dagen * 365 dagen = 9,8 miljoen euro

De gemiddelde vertraging in betalingsgedrag van 17 dagen, resulteert voor deze onderneming in een minderrealisatie van omzet van ongeveer één derde.

Dit effect kan versterkt worden naarmate een onderneming actief is in een sector met een goede dan wel minder gunstige betalingsmoraliteit. Dit wordt geïllustreerd door het verschil in percentage laattijdige betalingen in diverse sectoren:

EVOLUTIE VAN DE BETALINGSSNELHEID PER SECTOR IN BELGIË. (PERCENTAGE BETALINGEN BINNEN DE VOORWAARDEN):

	2002 %	2003 %
Gezondheidszorg	72	74
Vervaardiging voeding	70	74
chemische nijverheid	70	73
Rubber en kunststofnijverheid	73	71
papier en karton nijverheid	70	70
Metallurgie	70	70
assemblage auto's	70	70
Vervaardiging medische apparatuur	63	70
Vervaardiging textiel	67	68
Vervaardiging machines	63	68
Kleinhandel	58	67
Vervaardiging elektrische machines	68	66
Vervaardiging producten van metaal	65	66
Houtindustrie	65	65
uitgeverijen drukkerijen	64	65
Groothandel	59	65
Horeca	59	65
overige diensten	55	65
Vervaardiging van meubels	63	63
Garages	52	61
Informatica	50	61
vervaardiging minerale producten	59	60
Bouwnijverheid	56	60
financiële instellingen	53	60
recreatie, cultuur, sport	55	59
Vervaardiging kleding	58	55
Transport	54	55
Landbouw	51	55
overige zakelijke dienstverlening	56	54
Verhuur en handel onroerend goed	49	54
Bosbouw	62	51
post en telecommunicatie	54	48
verhuur zonder bedieningspersoneel	52	46
Verzekeringswezen	44	46

Bron: Graydon, studie aangaande het betalingsgedrag van ondernemingen, mei 2004